

ЗАТВЕРДЖУЮ

ректор Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
Володимир ПЛОМАРЕНКО

20 24 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Розвиток організаційної культури закладів вищої освіти (на прикладі університетів Китайської народної республіки)», виконаної аспірантом кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності Дзінь Лань для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

Публічна презентація наукових результатів дисертації Дзінь Лань «Розвиток організаційної культури закладів вищої освіти (на прикладі університетів Китайської народної республіки)» та її обговорення відбулися 23 грудня 2024 р. на розширеному засіданні кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності. У результаті проведеної презентації та обговорення дисертації експерти у складі доктора філологічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Коваленко О.Ю., доктора філософії, старшого викладача кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації Михайлюк Н.В.

та присутні на засіданні кафедри дійшли таких висновків.

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують

конкретне наукове завдання, що має істотне значення для освітньої галузі.

2. Дисертація виконана на актуальну тему. На сучасному етапі розвитку педагогічних, освітніх та управлінських наук (як у КНР, так і в Україні та світі) відсутній єдиний підхід до визначення поняття організаційної культури закладів вищої освіти, її складових та методів оцінки. Це ускладнює розробку ефективних стратегій для розвитку сектору вищої освіти. Також існує нагальна потреба у реформуванні не лише підходів до підготовки фахівців у вищій школі, але й до самої організації вищої освіти, її іміджу як соціальної та суспільної цінності в умовах глобальних викликів.

У процесі дослідження здійснено структурування та визначено складові організаційної культури закладу вищої освіти. Встановлено, що, відповідно до різних наукових концепцій, структура організаційної культури є багатокомпонентною і складається з декількох підсистем, які різні дослідники класифікують по-різному. Проте спільним є виділення двох рівнів організаційної культури: зовнішнього та внутрішнього. Зовнішній рівень проявляється через традиції, легенди, зовнішній вигляд співробітників, організацію робочого середовища, символіку, фірмовий стиль, манеру спілкування, офіційні церемонії та корпоративні заходи. Внутрішній рівень включає відносини в колективі, взаємоповагу, ставлення до праці, етичні та деонтологічні норми, а також відносини із споживачами, партнерами, державою, суспільством та самою організацією.

У ході наукового дослідження було встановлено, що організаційна культура закладів вищої освіти сучасної Китайської Народної Республіки характеризується унікальним поєднанням традиційних китайських цінностей та інноваційних підходів до управління й навчального процесу. Вона включає кілька ключових аспектів:

- Ієрархічна структура. Організаційна культура китайських університетів має чітку ієрархічну побудову, що є результатом впливу конфуціанської філософії, яка наголошує на важливості соціальної гармонії та взаємоповаги. Ієрархія в закладах вищої освіти чітко визначає ролі та обов'язки викладачів, адміністраторів і студентів. Держава також відіграє важливу роль, здійснюючи активний контроль і вплив на стратегічний розвиток університетів через освітні програми та державну політику.

- Інноваційні підходи до управління. Сучасні китайські університети активно впроваджують сучасні системи управління, зокрема стратегічне планування та менеджмент за результатами, що дозволяє їм залишатися конкурентоспроможними на міжнародному рівні. Важливу роль відіграють інноваційні форми організації навчального процесу, серед яких розвиток цифрових технологій, дистанційного навчання та інтеграція міжнародних стандартів якості.

- Цілепокладання та місія. Велика увага приділяється чіткому формуванню цілей та місії університету, що спрямовані на розвиток інтелектуального потенціалу країни. Китайські університети прагнуть стати центрами інновацій, наукових досліджень і технологічних досягнень, що робить їх важливими гравцями на міжнародній арені. Окрім того, державна освітня

політика акцентує увагу на вихованні патріотизму, соціальної відповідальності та підтримці національних інтересів.

- Функціональність та управління ресурсами. Ефективне управління як матеріальними, так і людськими ресурсами є основою функціональності організаційної культури університетів. Особливу увагу приділяють підвищенню кваліфікації викладачів, залученню міжнародних експертів та створенню інноваційних умов для навчання студентів. Крім того, університети демонструють гнучкість, адаптуючи навчальні програми та методи викладання відповідно до потреб ринку праці та суспільства.

- Моральне та етичне виховання. Китайська система вищої освіти значну увагу приділяє моральному й етичному вихованню студентів на основі конфуціанських принципів. Це включає розвиток таких якостей, як дисципліна, повага до старших, відповідальність і працьовитість. Педагогічний процес спрямований не лише на передавання знань, але й на виховання громадянської та соціальної свідомості.

У дисертації зазначено, що серед особливостей формування організаційної культури університетів у Китайській Народній Республіці важливим аспектом є культивування культури поведінки адміністративних офісів, яка характеризується непомітним впливом на регулювання міжособистісних стосунків, управління людьми та формування їхньої поведінки. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури було визначено ключові складові управління університетською організаційною культурою, зокрема: створення динамічного, інтелектуального, стандартизованого та ефективного офісу для забезпечення навчального процесу та обслуговування; формування почуття відповідальності та вірності справі вищої освіти; ефективний стиль управління; вдосконалення системи управління структурними підрозділами; забезпечення професійного розвитку співробітників; створення комфортних умов праці; висока якість професійної діяльності.

Обраний напрям дослідження здобувача є важливим завданням сучасних закладів вищої освіти і актуалізує тему дисертації, виконаної Дзінь Лань.

Актуальність роботи підтверджується також її зв'язком з науковими дослідженнями Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця за темою № 40/2017-2018 «Формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти у вищому навчальному закладі» (номер державної реєстрації 0117U000425).

3. Результати дослідження дисертанта мають наукову новизну. Результати дослідження дисертанта мають різний ступінь наукової новизни, основні положення якої полягають у такому:

уточнено ключові для дослідження поняття, зокрема «організаційна культура», «організаційна культура закладу вищої освіти», «агент формування організаційної культури» тощо;

розкрито зміст, цілі, складові, форми, методи і засоби формування організаційної культури сучасних закладів вищої освіти в КНР;

визначено рівні (інституційний, адміністративний, академічний,

студентський, міжнародний) та складові (традиційні цінності та етика, ієрархічна структура та управлінська модель, педагогічна система та навчальні методики, цифровізація та інновації у навчанні, стратегічне планування розвитку, мотиваційні механізми для викладачів, міжнародна співпраця та інтернаціоналізація, формування морального та етичного виховання, наставництво та підтримка студентів, адаптація до змін та гнучкість освітніх програм) організаційної культури закладів вищої освіти в КНР;

подальшого розвитку набула генеза, аспекти стратегічного планування та цілепокладання в системі вищої освіти КНР;

досліджено теоретичні засади функціонування та розвитку організаційної культури закладів вищої освіти в КНР. На основі зіставлення точок зору українських, закордонних та китайських науковців;

надано рекомендації щодо використання китайського досвіду організаційної культури закладів вищої освіти в управлінсько-освітній практиці України; визначено перспективні для використання в китайських ЗВО аспекти організаційної культури України.

У науковий обіг введено нові факти, теоретичні ідеї та підходи до розуміння поняття організаційної культури як феномену управлінсько-освітньої практики сучасного ЗВО, обґрунтовані теоретиками і практиками Китаю.

4. Розробки дисертанта мають практичну цінність, визначається тим, що: систематизовані теоретичні ідеї й узагальнений практичний досвід щодо організаційної культури закладів вищої освіти КНР може творчо використовуватися в освітньому просторі України.

Одержані результати дослідження можуть використовуватися під час викладання навчальних курсів з загальної педагогіки, історії педагогіки, педагогіки вищої школи, теорії та практики управління освітою, курсу сучасних та новітніх освітніх технологій тощо. Зміст дисертації сприяє формуванню цілісного уявлення про організаційну культуру як сучасної реалії управлінсько-освітньої сфери функціонування закладів вищої освіти в КНР.;

5. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

6. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертація складається зі Вступу, трьох розділів, Висновків, Списку використаних джерел і Додатків. Загальний обсяг дисертації становить 253 сторінки (10,5 авт. арк.). Дисертація містить 9 таблиць, з яких 2 таблиці займають 3 повні сторінки, 5 рисунків. Список використаних джерел містить 209 найменувань на 26 сторінках (із них – 81 іноземною мовою), 5 додатків на 32 сторінках. Обсяг основного тексту дисертації складає 177 сторінок (7,3 авт. арк.).

7. Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня

доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

За темою дисертації опубліковано 15 наукових публікацій, з яких 12 – одноосібних. Із них: 9 – статей у вітчизняних фахових наукових виданнях, 1 – стаття в періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу (Республіка Польща), 5 – тез доповідей та матеріали наукових конференцій.

Дев'ять наукових публікацій відповідають п.8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44, та зараховуються як 9 наукових публікацій.

Загальний обсяг опублікованих праць за темою дисертації становить 5,76 ум.-друк. арк. В опублікованих працях здобувача повністю відображено сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їх наукова новизна. Результати дослідження доповідались і отримали позитивну оцінку на міжнародних науково-практичних конференціях. З огляду на це, апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

**Публікації, що відтворюють наукові результати дисертацій:
Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових
фахових видань України:**

1. Кравченко Г. Ю., Дзін Лань Організаційна культура в адміністративному управлінні закладами вищої освіти Китаю. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2020. Вип. 2. С. 78–86. (фахове видання, кат. Б). DOI: 10.31494/2412-9208-2020-1-2-78-86. Особистий внесок: проведено аналіз важливих культурних факторів, а саме організаційної культури коледжів та університетів Китаю; з'ясування суті базових понять, упорядкування вимог до організації та зіставлення поглядів учених; проаналізовано характеристики особливостей організаційної культури в адміністративному управлінні закладами вищої освіти.

2. Цзін Лань Організаційна культура управління: основні задачі, структурні складові, цінності та функції. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Педагогіка. 2021. Вип. 12 (23). (фахове видання, кат. Б). DOI: 10.33296/2707-0255-12(23)-04

3. Дзін Лань Особливості формування організаційної культури у Китаї. Теорія та методика навчання та виховання. 2021. Вип. 51. С. 67–76. (фахове видання, кат. Б). <https://doi.org/10.34142/23128046.2021.51.07>

4. Дзін Лань Конкурентоспроможність університетів Китайської Народної Республіки. Теорія та методика навчання та виховання. 2022. Вип. 53. С. 17–25 (фахове видання, кат. Б). <https://doi.org/10.34142/23128046.2022.53.02>

5. Дзін Лань Інформаційна компетентність в технологічному аспекті організаційної культури: досвід Пекінського університету. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 44(1). С. 11–14. (фахове видання, кат. Б).

<https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/44/1.2>

6. Кравченко Г. Ю., Дзін Лань Сучасні тенденції ефективності розвитку організаційної культури (на прикладі університетів провінції Сичуань, КНР). Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Педагогіка». 2023. Вип. 15 (29). (фахове видання, кат. Б). [https://doi.org/10.33296/2707-0255-15\(29\)-07](https://doi.org/10.33296/2707-0255-15(29)-07)

Особистий внесок: здійснено аналіз сучасних тенденцій ефективності розвитку організаційної культури університетів провінції Сичуань, КНР.

7. Кравченко Г. Ю., Дзін Лань Організаційна культура як складник розвитку конкурентоспроможності закладу вищої освіти (з досвіду університетів провінції Сичуань, КНР). Імідж сучасного педагога. 2023. Вип.2 (209). С. 42–48. (фахове видання, кат. Б). [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-2\(209\)-42-48](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-2(209)-42-48) Особистий внесок: розглянуто залежність зв'язків організаційної культури та конкурентоспроможності закладу вищої освіти на ринку освітніх послуг.

8. Дзін Лань Цілісність управлінського контексту організаційної культури (з досвіду університетів провінції Сичуань). Інноваційна педагогіка. 2023. Вип.55(1). С. 18–21 (фахове видання, кат. Б). <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/55.1.3>

9. Дзін Лань Співпраця учасників освітнього процесу на основі цінностей китайської культури і світових демократичних цінностей як умова розвитку організаційної культури (з досвіду університетів провінції Сичуань). Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. 58 (1). С. 127–130 (фахове видання, кат. Б). <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/58.1.26>

Публікації апробаційного характеру:

10. Lang, J. A model of organizational culture of higher education institutions on the example of universities of the Sichuan province of the people's republic of China. Scientific Journal of Polonia University. 2023. 56(1). Pp. 69–74.

<https://doi.org/10.23856/5611>

11. Дзін Лань. Організаційна культура університету Цінхуа та його ціннісні пріоритети. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 20–21 травня 2022 р.). За ред. Боярської-Хоменко А. В., Попової О. В.; Харків: Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. 2022. С. 87–90.

<https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fdf635cc-7747-4d3d-a5bb-444dd2821fa2/content>

12. Дзін Лань Організаційна культура як актуальний напрям підготовки педагогів. Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі : збірник тез доповідей IV Всеукраїнської (з міжнародною участю) науково-практичної конференції молодих учених (м. Харків, 11-12 травня 2022 р.). Харків. 2022. С. 243–244.

<https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/71a3372d-3844-4f88-9841-60d1f6bfc7fe/content>

13. Jin Lang Organizational culture as a strategic element in higher education

institutions in the PR China. Сходознавство. Актуальність та перспективи. Матеріали доповідей V Міжнародної науково-методичної конференції (Харків, 29 березня 2024 р.). Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2024. Ч.1. С. 125–127.

<https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f6b7ab63-f94d-4ef6-b2b6-3ee30b45d313/content>

14. Jin Lang Models of organizational culture in Higher educational institutions of China. The 22nd International scientific and practical conference “Actual problems in education and introduction of new technologies” (June 04 – 07, 2024) Stockholm, Sweden. International Science Group. 2024. Pp. 225–227.

<https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2024/06/ACTUAL-PROBLEMS-IN-EDUCATION-AND-INTRODUCTION-OF-NEW-TECHNOLOGIES.pdf>

15. Jin Lang Organizational culture of higher educational institutions as a scientific and research problem. Інновації в сучасній освіті: методологія, технології, дидактичні аспекти. Матеріали II науково-практичної конференції (м. Одеса, 7-8 червня 2024 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений». 2024. С. 5–9. <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/view/88/1436/2987-1>

Апробація результатів дисертації. Основні положення і висновки, викладені в дисертації, доповідалися й одержали схвалення на Міжнародних та Веукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» м. Харків, 20–21 травня 2022 р., «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» м. Харків, 11-12 травня 2022 р., «Сходознавство. Актуальність та перспективи» м. Харків, 29 березня 2024 р., «Actual problems in education and introduction of new technologies» Stockholm, Sweden 04 – 07 June 2024, «Інновації в сучасній освіті: методологія, технології, дидактичні аспекти» м. Одеса, 7-8 червня 2024 р.

8. Дисертація «Розвиток організаційної культури закладів вищої освіти (на прикладі університетів Китайської народної республіки)» Дзінь Лань виконана із дотриманням принципів академічної доброчесності. Усі результати, які винесено автором на захист, отримані самостійно і містяться в одноосібних опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки та ідеї та положення, які є результатом особистих наукових пошуків. Особовий внесок дисертанта в наукових працях у співавторстві конкретизовано у списку праць здобувача, наведеному вище.

9. Загальний висновок. Дисертація Дзінь Лань є завершеною кваліфікаційною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність, в якій викладено авторський підхід до розробки теоретичних і методичних положень та рекомендацій з проблеми розвитку організаційної культури закладів вищої освіти (на прикладі університетів Китайської народної республіки). Проведені дослідження характеризують Дзінь Лань як кваліфікованого та зрілого наукового працівника, здатного проводити теоретичні та практичні дослідження в освітній галузі на високому рівні. Дисертант володіє методологією наукового пошуку, має широкий науковий світогляд.

наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44. Автор роботи, Дзінь Лань, може бути представлений до публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

10. Рішенням розширеного засідання кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності (протокол № 7 від 23.12.2024 р.)

УХВАЛИЛИ:

10.1. Затвердити Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Дзінь Лань «Розвиток організаційної культури закладів вищої освіти (на прикладі університетів Китайської народної республіки)», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

10.2. Рекомендувати дисертацію Дзінь Лань «Розвиток організаційної культури закладів вищої освіти (на прикладі університетів Китайської народної республіки)» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» після її утворення рішенням вченої ради ХНЕУ ім. С. Кузнеця та введення в дію відповідного наказу.

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри педагогіки,
іноземної філології та
перекладу,
д.філолог.н., доцент

Оксана КОВАЛЕНКО

Експерт за дисертацією,
ст. викладач кафедри
іноземних мов та міжкультурної
комунікації,
доктор філософії

Наталія МИХАЙЛЮК

Головуючий на засіданні
професор кафедри педагогіки,
іноземної філології та
перекладу,
д.пед.н., професор

Світлана ЛУПАРЕНКО